

ПРАДМОВА

Пазітыўнасць правінцыі 6

СПАДЧЫНА

КАНСТАНЦІН КАРПЕКІН. Хроніка юдэйскага заняпаду: габрэйскія малітоўні Віцебска ў 1917—1939 гг. 8
 Сьпіс юдэйскіх малітоўных будынкаў Віцебску, якія функцыянавалі ў 1917 г. 17

ЛЕАНІД КАЛЯДЗІНСКІ. Верхні замак Віцебска: археалагічнае вывучэнне і праблема захавання (канец XIX—канец XX стст.) 24
 Уступ 24

ВІКТАР БАРЫСЕНКАЎ. Віцебскі ландшафт: дэвалюцыя . . 100
 Фарны касцёл і храмы левабярэжжа 105
 Рака Віцьба 107
 Рынкавая плошча і ратуша 109
 Касцёл св. Антонія 110
 Смаленская вуліца 112
 Чырвоны мост 114
 Саборная плошча 115
 Мікалаеўскі сабор 118
 Гасцініца Брозі 121
 Гогалеўская вуліца 123
 Духаўская царква 124
 Сінагога на Сувораўскай вуліцы 127
 Успенскі сабор 128
 Дзвінскі мост 130
 Дзвіна і Богаяўленская царква 132
 Ільінская царква 133
 Гарадскі тэатр 135

ГІСТОРЫЯ

ВІТАЛЬ ГАЛУБОВІЧ. Віцебскі перадэлецыйны соймак 1632 года і яго пастановы 138
 Паслы і элеццыя 141
 У абарону сваёй веры 143

На варце інтарэсаў княства і рэспублікі	144
Станавы інтарэс	146
Сацыяльны патранаж.	147
Усе за аднога	148
У выніку.	149

МІКАЛАЙ ПІВАВАР. Святкаванне тысячагоддзя Віцебска

ў 1974 г.	151
Выспяванне ідэі	152
Падрыхтоўка да святкавання	154
Што планавалася зрабіць?	154
Фінансаванне.	156
Падрыхтоўка да святкавання	158
Барацьба ў Прэзідыуме ВС СССР.	161
Святкаванне.	162
Колькі каштавала відовішча?	178
Што было зроблена	179
Сярод нерэалізаваных задумаў	182
«Тысячагадовыя» назвы	184
Дадаткі	186

МАСТАЦТВА

АЛЯКСАНДР ЛІСАЎ. Янка Гаўрыс: «прыродны беларус» у асяродку віцебскіх супрэматыстаў	190
МІКОЛА НІКАЛАЕЎ. «Віцебск зьяўляецца бацькаўшчынай ня толькі выдатных маляроў...»	
Шэдэўр кніжнага мастацтва — выданне «Віцебскія мастакі граверы» 1928 г.	204
І. П. ФУРМАН. Віцебскія мастакі граверы	217
В. ВОЛЬСКІ. Аб рэцыдывах нацыянал-дэмакратызму ў творчасці мастака Мініна	220
ТАЦЦЯНА КАТОВІЧ. Глыбокі блакітны колер на гербе тэатра. Разэнкрэйцарства ў пачатках Другога Беларускага дзяржаўнага тэатра ў Віцебску	225
МІХАСЬ ЦЫБУЛЬСКІ. Ці была ў Віцебску мастацкая школа?	242
АЛЕНА СЦЯПАНАВА. Віцебскі перыяд Пушкіна	263
Алесь Пушкін у Віцебску: аповед ад першай асобы	283
Віцебскае размеркаванне.	283

Віцебская спадчына	284
Як пачыналася галерэя «У Пушкіна»	285
Жыццё і смерць першай прыватнай галерэі	286

ПОБЫТ І МАТЭРЫЯЛЬНАЯ КУЛЬТУРА

АЛЕГ ДЗЯРНОВІЧ. Віцебск, Рыга і штодзённасць у XIV—XVII стст.	288
Селядцы як стратэгічны тавар	288
Шлях індукцыі	293
Разрыў штодзённасці	296

ГАЛІНА ЯКАЎЛЕВА. Саветызацыя Віцебшчыны ў 1920-х гг.	302
---	-----

ВАСІЛЬ АСЯНЕНКА. Архітэктура савецкага авангарду ў Віцебску: жыллё, вытворчасць, адпачынак	319
Новы вольны час	320
Жыллёвы тып	335
Індустрыяная архітэктура	337
Тыповасць і эпахальнасць віцебскага архітэктурнага авангарду	338

СЯРГЕЙ БАБЕНКА. Да рэканструкцыі строю віцебскага павятовага шляхціца канца XVI — першай паловы XVII ст.	340
Адзенне	341
Аксесуары	344
Абутак	345
Рэканструкцыя	348

МУЗЕІ

НАТАЛІЯ ПАЧОБУТ, Марына Сяліцкая. Іван Васілевіч паміж Віцебскам і Гроднам	350
Спіс дакументаў з архіва Івана і Аляксандры Васілевічаў, перададзенага ў жніўні 2012 года ў Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей	364

ВЕРА РОГАЧ. Музей Віцебскай вучонай архіўнай камісіі	366
---	-----

ІНА СІМАКОВА. Музеі навуковых і навучальных устаноў у Віцебску (канец XVIII — пачатак XX ст.)	379
--	-----

БАЛЯСЛАЎ БРЭЖГА. Віцебскія музеі	396
Уводзіны	396